

Інтерв'ю з Розалією Андріївною Гаврильчак

Інтерв'юери: Марчук Галина Степанівна, Лабан Мирослава

Респондент: Гаврильчак (Батик) Розалія Андріївна, 1939 р.н.

Дата і місце: 1 травня 2014 р., с. Озютичі Локачинського р-ну, Волинської обл.

Транскрипт інтерв'ю: Галина Марчук

Г.С. Марчук (далі – Г.М.): Де Ви жили?

Р.Г. Гаврильчак (далі – Р.Г.): Мені 75 літ, то... то я рожена в 1939 році. Такий був хутір Грілянт під Озютичами. Там якби хазяїн колись був німець.

Г.М.: А чи можете Ви що сказати про циганів, може чули де їх вбивали під час війни?

Р.Г.: Щось такого не знаю. Не було в селі. Наша хата на хуторі була одна. До Озютич то було трохи йти полями. Батьки ходили до села. Я вже по війні туди в школу бігала. Школа була в кінці села біля могилок, і там стежка до нашого хутора. Там десь в рові були закопані постріляні євреї, то сільські дівчата мене лякали. Я те місце завжди чимдуж пробігала. В Озютичах жило багато євреїв.

М. Лабан (далі – М.Л.): А хто їх постріляв? Коли то було?

Р.Г.: Про то в селі так вголос не говорили. Дітиська зато все підслуховували. То так виходить, що як попер німчура через кордон – то то вже війна. Над селом був збитий німецький літак.

Г.М.: Хто його збив?

Р.Г.: Того не докажу, бо мале було дівчисько, не все запам'ятала. А потім якось то забулося?

Г.М.: Може згадаєте, що було з тим літаком?

Р.Г.: Та якби той німець викинувся з парашутом. Потім з того парашута ще жінки шили собі сукенки. В селі ще були якісь совети (до війни Озютичі були районним центром – Г.М.) то вони того льотчика вбили, а євреїв заставили його закопати. Коли в село зайшли німці, то за того льотчика постріляли багато євреїв. Може хто німцям доніс, що то вони того чоловіка вбили. Німці всіх євреїв загнали в сусіднє село Кисилин. Там було гетто. І там всіх повбивали. Десь потім, по війні, поставили пам'ятник тим побитим.

М.Л.: В Кисилині?

Р.Г.: В Озютичах. За Кисилин не знаю. Церква в нашому селі згоріла у війну, то всі ходили в Кисилин. То там чула за циганів і євреїв.

Г.М.: А що Ви чули?

Р.Г.: Казали, що в Локачах теж було гетто. Багато там євреїв було постріляно.

М.Л.: А цигани?

Р.Г.: То так казали, що їх постріляли в Локачах в «Довгій долині» (урочище – Г.М.). Чи то в Крухиничах. Спускався в долину цілий караван циганів. І не видно, не видно. Десь подівся той караван. Як потім місцеві пішли подивитися – а вони, ті бідаки всі побиті. Німці не підпускали щоб їх закопати. То «непотрібний елемент», – казали. Шкода тих людей. Вони зла не чинили. А шо вкрали курку, то їсти хотіли.